

Núm. 461

Any X

Barcelona 1er de Juliol de 1897

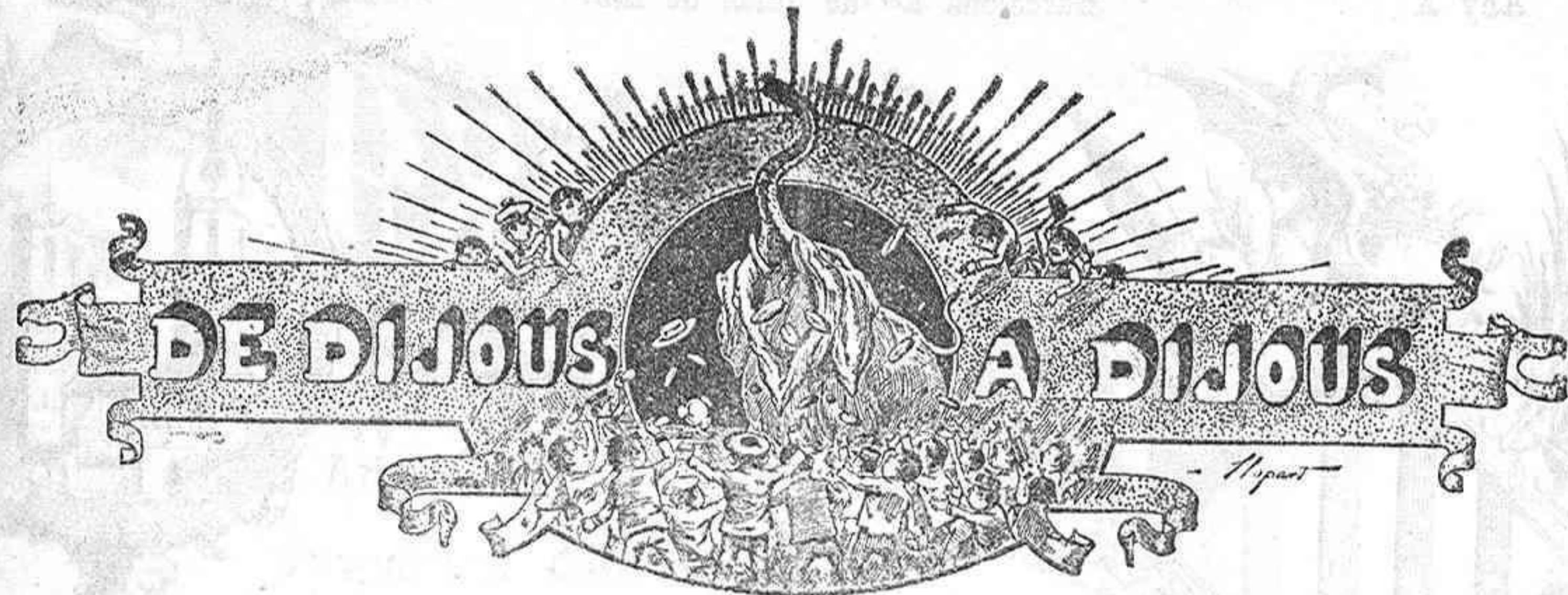
LA JOSMÀ

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS 10 número.

Hosita del

(Diálechs de la setmana)

Que hi va pendre part vosté en la informació pública sobre la ditzosa (?) plassa de Catalunya?

—No, senyor; pero vareig assistir al acte, perque no sabia ahont anar.

—¿Y quin judici 'n té format del resultat de la informació?

—Que lo de demanar casi tots 'ls informants que quedí la plassa neta de pórtichs y edificis, me sembla que ha sigut una broma *per unanimitat*.

—Una broma? No sé á lo que va...

—Jo li diré: sembla que vulga dir, lo de la netedat, que 's ratifiqui l' estat actual de la Plassa; perque mes neta y mes deserteria de lo qu' es ara...

—Oh! Es que 's tracta de que estiga lliure d' estorbs y obstacles que perjudicarián la seva grandiositat en extensió, en perspectiva...

—Siguém franchs: com que encare que s' hagués optat per lo del edifici monumental y per lo del porticat, l' ase 'n refúm si n' haguéssin tret may un pam de net, perque hauria continuat la plassa ab la mateixa netedat, deserta... ¡Ben net que hauria quedat neta d' urbanisació com ara!

—Donchs, digui que 'ls informants, convençuts de que la Plassa de Catalunya seguiria fins l' any de la picó del mateix modo qu' està, haurán donat pe l' moral á la Comissió d' Ensanxe.

—¡A la Comissió y al Ajuntament!

—Pero entengui que 's convertirà la Plassa en un petit Parch, ab jardinetgs geométrichs, que fará molt goig.

—Per la mateixa rahó que alló de la tercera solució resultará al cap y al últim flors y violas.

* * *

—Vamos! Gracias á Deu que ja s' ha aprobat 'l fallo del Jurat qu' entenia en lo concurs de projectes de monument á Rius y Tauler.

—¿Gracias á Deu, per qué? A mí no m' ha extranyat gens 'l fallo; era de preveure.

—Será que tú hi veus mes que jo: sempre m' havia cregut que 'l projecte número 5, del escultor Arnaud, se n' hauria endut la breva. Al menos segons la opinió dels intel·ligents...

—¿Y que hi entén la opinió en concursos oberts per

l' Ajuntament? Molts se fixavan que *candidatos* en lo mérit artístich y en lo nom dels escultors.

—¡Naturalment! Essent lo primordial la obra esculptòrica del monument...

—Pues ¿veus? Jo desseguida 'm vaig fixar en los noms dels arquitectes que fan parella ab 'ls escultors; y aixís que llegeixo 'l nom de Falqués, vaig exclamar: —Ja 't tinch!

—Sabs qu' eis molt mal-pensat, noy? Pero si aquel monument es un *mausoleo*... E's mes propi per un cementiri ..

—Tot lo que vulguis; pero 'n Falqués es l' arquitecte del Ajuntament, que ja es un mort (l' Ajuntament) y res mes natural.

—Vetaquí perque, com á desagravi, s' ha acordat adquirir un detall del projecte número 5 pera una de las galerías del Museo municipal.

—Jo, á ser l' Arnaud, 'm quedo la matrona per la galería de casa.

* *

—¡No ha mogut poca polvareda la Duse entre 'ls gabatxos!

—M' ho explico perfectament: tocántloshi la Sarah... Y com que 'l talent de la eminent actriu italiana li ha clavat una surra, artísticament, que se 'n recordará tots 'ls días de la seva vida ..

—Bé; pero ¿qui es mes artista?...

—Totas dugas: d' aixó 's queixan 'ls parisiens; de que la Bernhard tinga una rival digna é indisputable.

—Jo, la veritat, trobo que pesa mes la Duse; es mes grossa que la Sarah.

—Física y moralment.

* *

—Los coros de 'n Clavé á Vitoria han tingut una acullida entusiasta.

—A tot arreu d' Espanya ahont van, 'ls obsequian ab entussiasme.

—¿Qué significa aqueixa simpatía general que despiertan fora de Barcelona, tant ó mes que aquí?

—Significa que la obra del inmortal *pare* dels nets es y será un monument nacional indestructible que té per fonament la Democracia, per sócal lo Travall y per estatua al cim la Germanó.

—Vols dir que la institució dels coros de 'n Clavé es un símbol del *amor patri*.

—Símbol que, universalitat, fins podrà servir de solució al tan *de-cantat problema social*.

**

—Ja era hora de que la jubiléssin á la Reyna dels inglesos. A la seva edat...

—¿Que t' creus que l' han jubilada, perque celebran 'l jubileo?... ¡Ja, ja, ja! Vol dir que festejan 'l seu 60 aniversari del seu adveniment al trono.

—Ah! Com que á n' als inglesos may 'ls he pogut veure' m' agradaría que 'ls jubiléssin á tots; que no 'n

quedés ni un en actiu servei: llavoras si que cantaria *victoria*.

**

—Ara acabo d' eixir de la Academia (?) ciclista de la Alhambra.

—¿Y fará carrera aqueix nou sport?

—No ho creguis: primerament perque 'ls académichs, per mes que corrin, no 's mouhen may del puesto; y després perque es una diversió que no pot anar sola: ha d' anar ab corróns.

—Així sí que no anirà lluny.

PEPET DEL CARRIL.

DE LA SETMANA...

Al pendre avuy la ploma
recordo avants que tot,
la feixa memorab'e
del *quatre de Juliol*.
Dos anys fará en tal dia
que va glassar la mort,
l' alé d' aquell gran home,
l' esprit d' aquell colós,
que seu sentir y riure
á tres generacions...
¡Dos anys ja que las lletras
de casa, portan dol! ...
¡Dos anys que nostras taules
gemegan de tristor,
y anyoran de 'n *Pitarra*
las bellas produccions!...
¡Dos anys que té en cartera
lo fill del gran autor
un feix d' escrits inédits
sense qu' arrivi 'l jorn
de darios á coneixe...
¡de tréurelshi la pols!...
¡Dos anys que 'l Mestre espera,
modest ó aparatos,
un monument ó estàtua
qu' en qualsevol recó
ensenyi que hi ha un poble
de sos grans fills, gelós!...
¡Dos anys, en fi, que 'l Teatre
niuhet de sos amors,
pinàcul de sas glòries,
sagrari de sos triomfs,
viu pantejant d' asfixia
y arrossegat pe 'l llot,
en mitj la indiferència
de tots... ó casi tots!...
¡Quan cert es aquell ditxo
que diu:—/ *Vesten, Antón!*...

(Pro aquí, la gran desgracia,
es que l' *Antón*... ¡no 's mou!)

De la excursió que van fè
á Vitoria y á Pamplona,
ja han tornat á Barcelona
los coristas de 'n Clavé.

Travalladors en gran part,
aqueis simpàtichs coristas
s' han tornat excursionistes
no mes per amor al art.

Com que ilustrarse es sa flota,
visitán llunyas regiòns,
é hi portan nostras cansóns
¡fins gratantse la butxaca!

Conducta tan singular
qu' enclou pensaments tan nobles,
fa que 'ls admirin 'ls pobles
y que 'ls vulguin imitar.

Fins aquest any, una dona
(certa distingida miss)
ha vingut del seu país
per sentir'os á Pamplona.

Y ha estat tanta sa impressió,
tant lo qu' ha quedat contenta,
que fins en sa patria intenta
propagar la institució.

Y aquet testimoni val
puig encare que senyora,
es la tal miss directora
d' un gran centro musical.

En canvi aquí no ha faltat
qui dels coros en ausència,
ha dit alguna insolència,
tot faltant á la vritat.

¡Qué hi farém! ¡Plomas rastreiras
que dilúvian porquería!...
¡Pobre ilús!... ¡Ja no seria

l' eco de... las clavegueras!

Suposo qu' estan al tanto...
Es lo cas, qu' avuy mateix
mor en Nadal com arcalde
y en Coll ja neix... .

A la fi deixa la vara
lo famós *Pep de la Son*...
Callad .. que no se despierte,
puig fa non-non!

Al matí la conductora
trucará á la Casa Gran
y adormit dintre del piltre
se l' endurán.

S' emportarán de passada
las figas y 'l pesador,
l' hamaca y hasta 'l rellotje
despertador...

Ab las rodas enconxadas
travessarán la ciutat...
y 'ls pujarán, ell y 'l catre
¡tot d' un plegat!

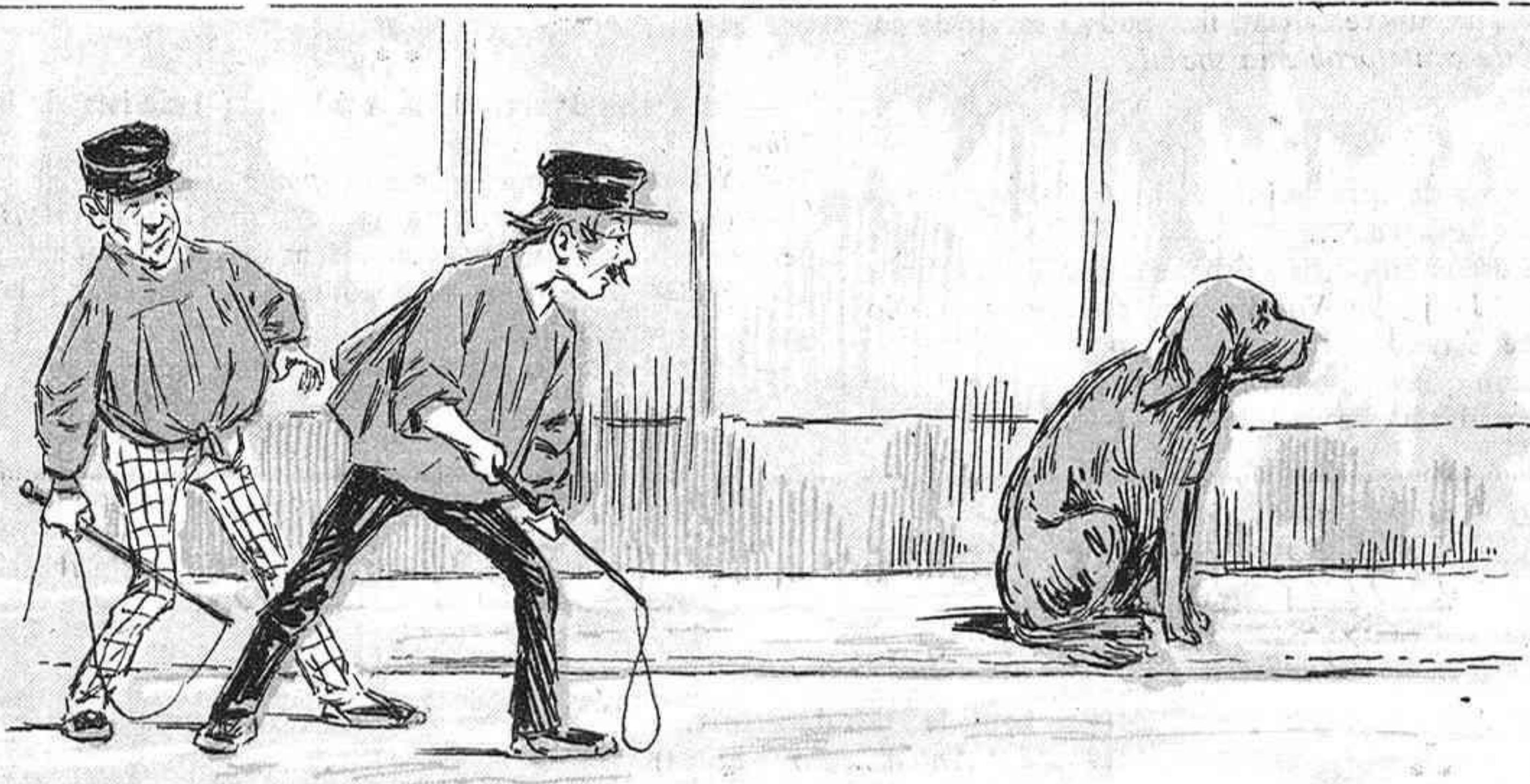
Quan al fi un dia 's desperti
sense vara, ab ulls de són,
darà tres voltas pe 'l piltre...
y... ¡altre cop á fer non-non!

De bon matí, l' altre, en canvi
ha entrat estirant 'l coll
y ha pres posessió del mando
sens fer soroll.

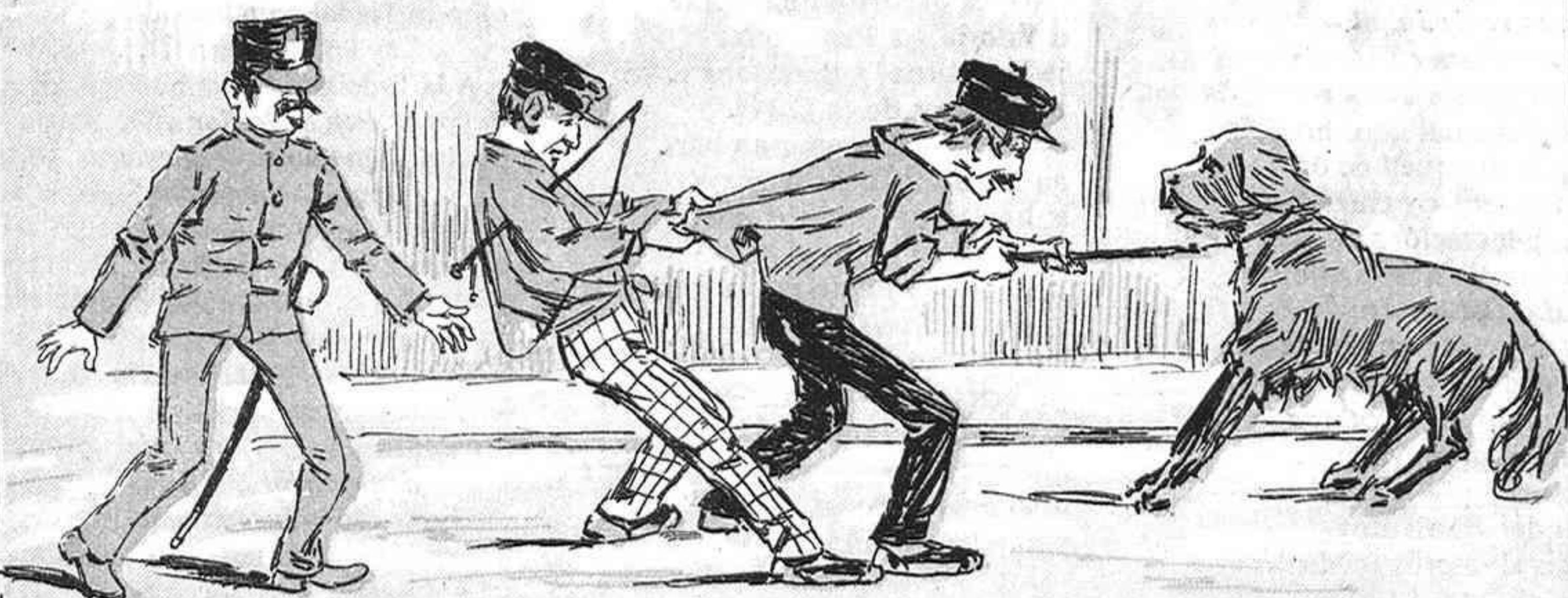
Desd' avuy, donchs, ja comensa
lo senyor Coll son regnat.
¡Ara sí que tindrà batlle
ben elevat!

Si com sempre, la *Pubilla*
durant lo seu mando reb...
al menys lo consol 'ns queda
de qu' ell també durà 'l geps!

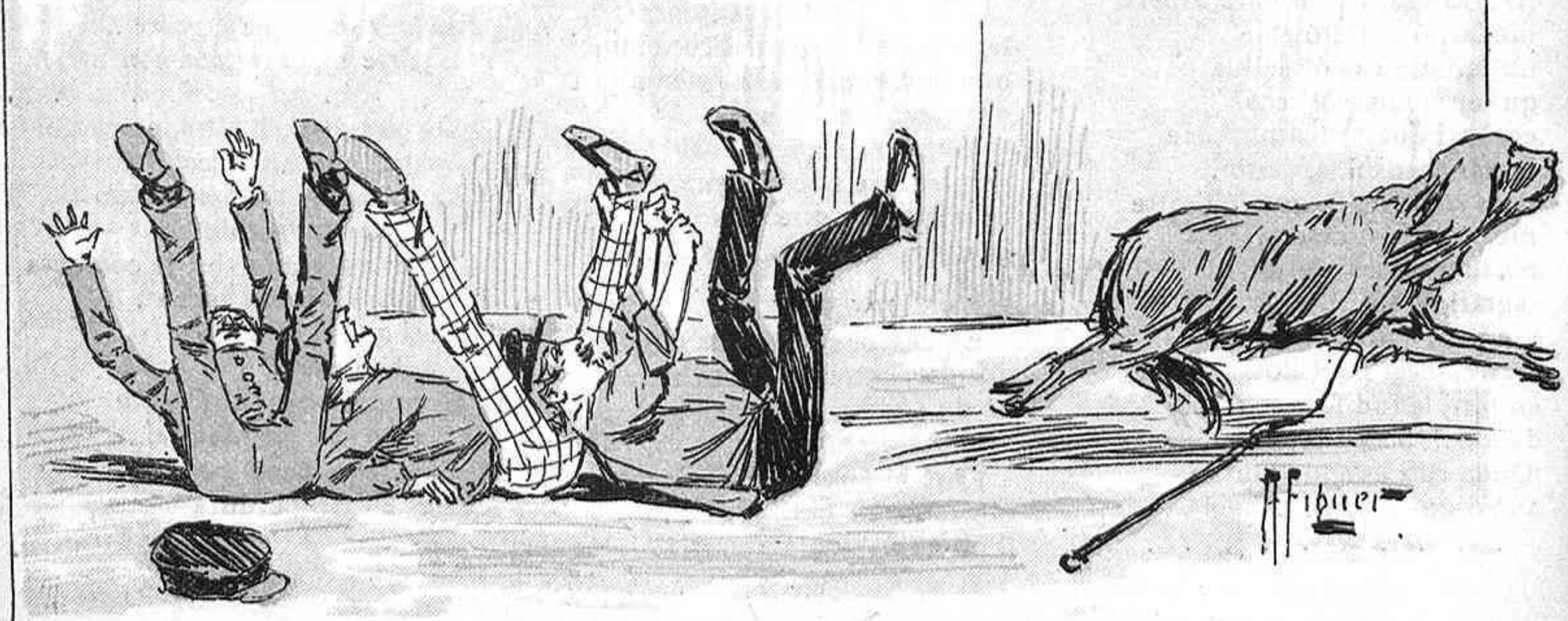
M. RIUSC.

—¡Au, Xato, qu' es bona pessa!
¡Hem d' agafarlo de pressa!

—¡Quins apuros! —¡Quin travall!
—Té la forsa d' un caball!

—¡Es una fiera y no un gos!
—Ay, Sant Antoni gloriós!

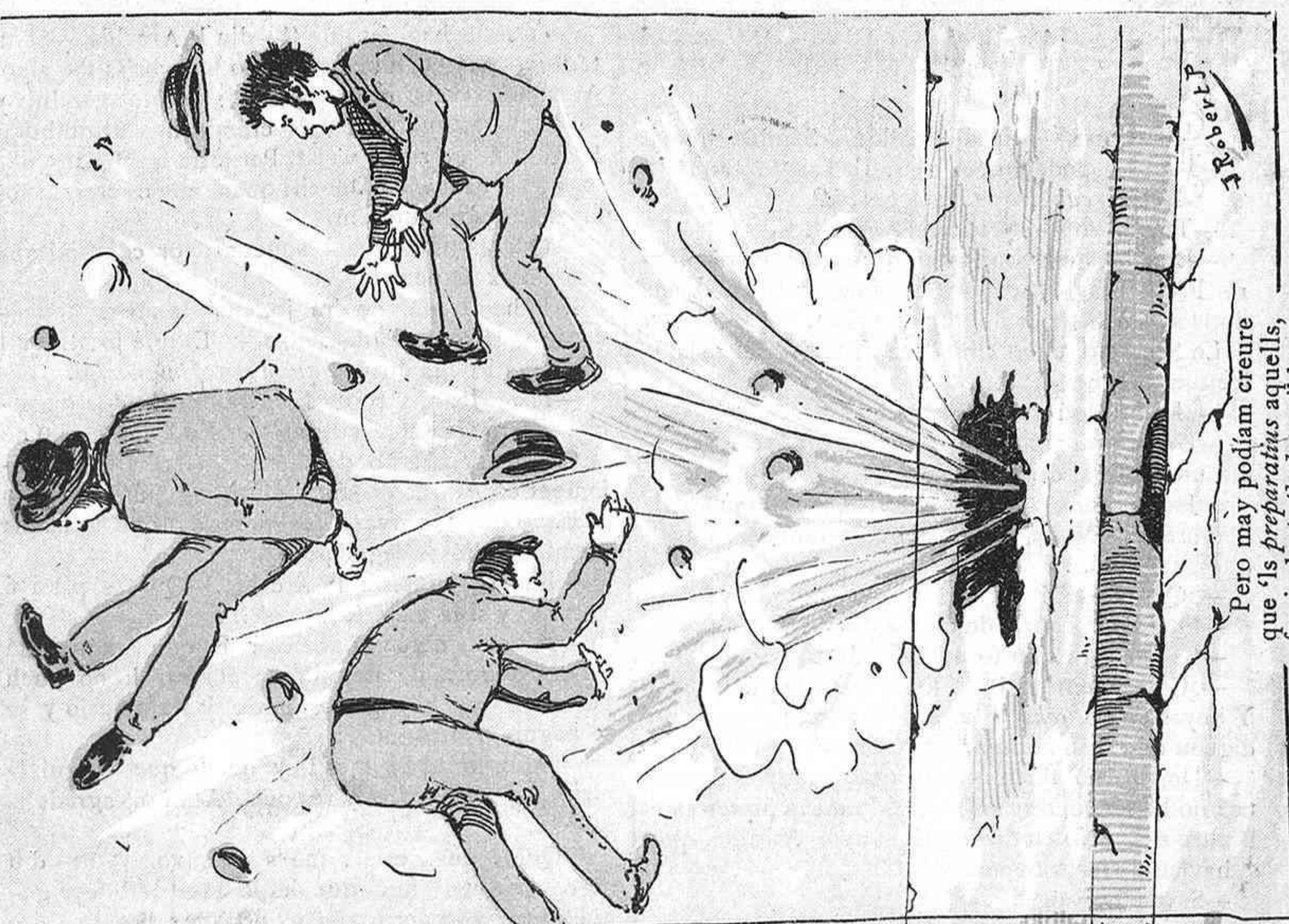
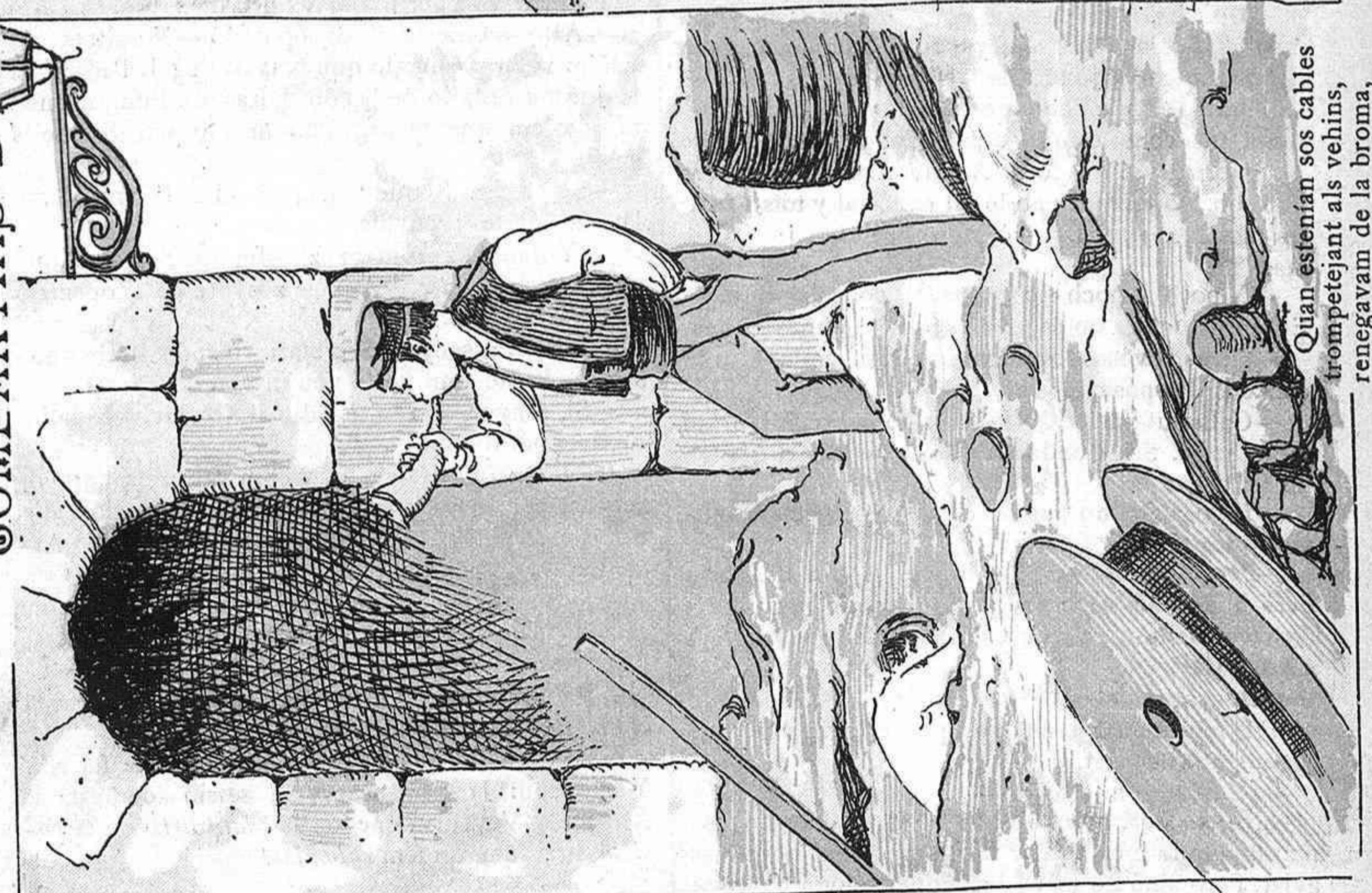
Fribuer

LA TOMASA

880

ELEGIRIGINT A UN

COMPANYIAS D'

Una sessió d' Ajuntament rural

BUENO—diu l' Arcalde.—Sembla que ja podém comensar. ¿Ja son tots aquí 'ls cuantraris de la posició?

—Tots hi son—contesta l' Agutzil.

—Donchs, apa; comensém qu' es tart y vol ploure. Fassi 'l favor, senyor Secretari, de llegir l' acta de la sessió anterior del dijous passat.

Lo Secretari cumpreix l' encàrrec. Acabada la lectura, pregunta l' Arcalde:

—¿Hi ha algú que tinga res qué dir?

—Un servidor tinch que fer una advertencia—diu un concejal de la oposició.

—Ja era estrany que no hi trobessis algún pel. Sempre tens de ser tú 'l mes busca-rahóns. Y sino que pe 'l sinó.. .

—¿Qué vol dir?

—Que no t' hauria de deixar dir res.

—Es que estich en ús del meu dret.

—¿Com se entén? Jo 'n tinch mes que tú de dret. Y veyas de no *echá 'l gallu*. Pero vaja; perque no digueu que soch *amsalut*, pots dir lo que vulgas.

—Donchs, jo tinch que dir que 'l senyor Secretari no ha fet constar en l' acta, la meva protesta de l' altre dia. ¿No va dir vostè, senyor Arcalde, que s' havíen de fer economías?

—Sí que ho vaig dir.

—Donchs, la iluminació del poble no s' ha posat á subasta com antes se feya, sino que 's porta per administració; y jo sé que 'l petroli pe 'ls fanals se compra á la botiga de un concejal, y que aquet presenta uns comptes que esgarrifan; y també sé que la majoria, y sobre tot l' Arcalde, ho toleran perque son molt amichs ab lo tal concejal y tots son d' un mateix partit. D' això vaig protestar jo l' altre dia.

—A poch á poch—contesta 'l concejal aludit—Es que la botiga no es meva, sino de la meva dona.

—Sí; pero vosaltres no viviu pas separats—diu lo concejal d' oposició.

—Calla tú!—li crida l' Arcalde.—Lo senyor té molta rahó. Si la botiga fos seva podrías dir; pero no sentho...

—¿Y per qué no han fet constar en l' acta la meva protesta?

—Perque tú no mes dius bestiesas—diu l' Arcalde.—Y á n' als papers del Ajuntament no n' hi ha d' haver de bestiesas. A mi m' agrada que tot vagi á dreta lley.

—Donchs si vol anar á dreta lley, fassi de modo que 'ls fanals estigan encesos quatre horas cada nit, segons està acordat.

—¿Y que no hi están?

—No, senyor, que no hi están. Cada dia 'ls encenen una hora mes tart, y 'ls apagan una hora mes aviat. Pero això no priva á n' aquet senyor concejal de presentá 'ls comptes com si haguessen cremat quatre horas.

—Y molt ben fet que fá—diu l' Arcalde.—Si tú te 'n anesses al llit dejorn, no ho sabrás tot això. Al cap-de vall, no mes ho necessitan los ganduls y 'ls calaveras que 'ls fanals cremin fins altra hora. La gent de bé retira aviat. Per altra part, ¿no demanavas *colomias*? Donchs quan menos cremin los fanals, mes ne tindrém.

—Qui las tindrà, será aquet senyor concejal que proveheix de petroli.

—Ja he dit que no era jo, sinó la meva dona—contesta 'l concejal del petroli.—Es que jo no vull que ningú puga dir que *quito* res al *municipi*.

—Paga, Joan, y cobra Ignasi—diu 'l de la oposició.—Pero siga com vulga, lo *certus* es, que aquí no 's cumplen las condicions establecidas per l' Ajuntament en la qüestió de l' alumbrat públic; y jo demano que 'l senyor Arcalde ordene que 'ls fanals cremin las horas degudas.

—Bueno—contesta l' Arcalde.—Que 's passi á votació, y si la majoria ho vol...

—¿Com se entén á votació? Es que això ja està acordat y no es de lley tornar enrera. Jo no puch permetre que hi hagi dos horas d' iluminació y se 'n paguin quatre.

—Aquí no hi ha mes lley que lo que vulgui la majoria y això 's fará y res mes. A mí m' agrada la justicia.

—Que... que... que... que 's vo... vo... voti—diu un concejal tartamut que desde molt rato feya ganotas per volquer parlar y no 'l deixavan.

—Alto—contesta 'l d' oposició.—Nosaltres no volém votar perque lo que 's fá es ilegal. Pero si la majoria acorda lo de las dos horas de llum, al menys volém que 's pagui no mes lo petroli que 's gasti.

—Se pagará lo que 's pagará—diu l' Arcalde.—D' això no te 'n cuydis.

—¡Y que tanz romançoz!—diu lo Secretari que es un xich *zopetez*.—Aquests zenyoritz de l' oposició son molt tretzez.

—Ja veurá, senyor Secretari—respón lo de oposició.—Vosté aquí no te veu ni vot.

—Si, senyor, que 'n tè—diu l' Arcalde.—Jo li do-no dret per dir lo que vulga.

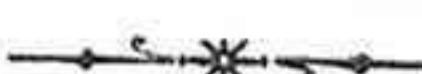
La votació 's tira avant, y com es natural, queda acordat per majoria que 'ls fanals cremin sols dos horas cada nit. Acabada la votació exclama l' Arcalde:

—Ja ho veieu; la majoria ho vol aixís, y com que la majoria representa la del poble, nosaltres fem lo que 'l poble vol.

—Perc 'l poble lo que no vol es que 's pagui al concejal del petroli mes de lo degut.

—Ja t' he dit que d' això no 'n tens de fer res. Y ara prou: Ja s' ha acabat la sessió—contesta l' Arcalde.—Veyam si encare 'ls cuantraris de la posició dirán que no fem *colomias*!

METTERNIK.

DE SENGANY

GOM no hi ha cap hom' perfecte en lo mon, no m' encaparra dirvos jo ab tota la barra que també tinch un defecte.

Un defecte tinch, es cert, ó mes ben dit lo tenia, qu' ab lo que 'm va passá un dia noto que 'l defecte 's pert.

Y es així, jo 'l perdo... á estonas quan no hi penso, la vritat; la meva debilitat es, que m' agradan las donas.

M' agradan, res tè d' estrany que m' agradin las femellas, mes, per 'xó també tinch d' ellus rebut mes d' un desengany.

Apart d' infidelitats, carbassas per interesos, per barallas de promesos y altras mil... barbaritats,

un ne vareig rebre un dia que 'm va fer mudar d' aspecte, per 'xó os he dit que 'l defecte casi no 'l tinch... que 'l tenia.

Portat jo per ma passió, d' amors vaig parlar á una noya qu' era de flors una toya, (si val la comparació).

Dich de flors, perque en sas galtas transparentas, dugas rosas ostentava, tan hermosas que cregué d' un jardí faltas.

¡Eran tota ma il-lusió, per ellus jo l' estimava y ubriagat las contemplava... fins crech que seyan oló!

Pró un matí que per dissot la vaig poguer contemplar acabantse de llevar, ¡quin desengany tingué 'l cor! ..

¡De aquellas rosas divinas

que los meus sentits robavan, vaig veure que sols quedavan las punxagudas espinas!

¡Aquella cara esllanguida va inspirarme descohorts; era la esfigie de un mort; sent escarnis de la vida...

—¿Ahont son?—Ab indignació vareig dirli—aqueells colors que envejavan fins las flors, que encendre van ma passió puig que ab ell vaig creuret bella? ¡Y ella, fent esforços grans, va ensenyarme 'l renta-mans plé fins dalt d' ayqua vermella!...

¡Un defecte tinch, es cert, ó mes ben dit lo tenia, qu' ab l' escarmient d' aquell dia noto que 'l defecte 's pert!...

R. ALONSO.

Habana, 1897.

INTIMA

QUAN tu encar m' estimavas, 'm causava la mort, terrible espant; puig á n' al teu costat talment passavan los anys volant. Mes dès que m' aburries, dona ingrata, vull que vingui aviat, perque quan un sufreix, joh Deu! que tardan á passá 'ls anys.

SURISENTI.

EPÍGRAMA

A un verbal quedá citat lo noy gran de 'n Xiribía per haver robat cert dia una mula de 'n Bernat. Com aquet fes lo cremat protestant de sa honradés, cridá 'l jutje en part sorprés: —¡No ho neguis! ¡Sis ho van veure! —No n' hi ha prou per ferho creure, que n' hi han vint que no han vist res.

PEP DELS GUIXOS.

MENUDENCIA

A Espanya la monarquía 's veu que hi está arrelada; ja que may faltarán reys... mentres hi hagin jochs de cartas.

LLUIS G. SALVADOR.

FILOSOFÍA

No sé si passa ab tothom lo que á mí m' está passant; quan estich á dalt d' un single, d' un altíssim campanar ó m' elevo en una bomba y miro al fons, al instant, tinch desitjos vehementes de tirarme daltabaix; jun frenesi inconcebible!... ¡es que la terra m' atrau!...

**

Tal senómeno allavoras me fa veure net y clar que tot alló que 'ns contavan quan petits, 'ls capellans, de pujá al cel, eran bolas y un solemne disbarat; disbarats, bo'as, mentidas per ensopí als ignorantis.

No hi ha més, som de la terra y en la terra hem de quedar.

AGUILERA.

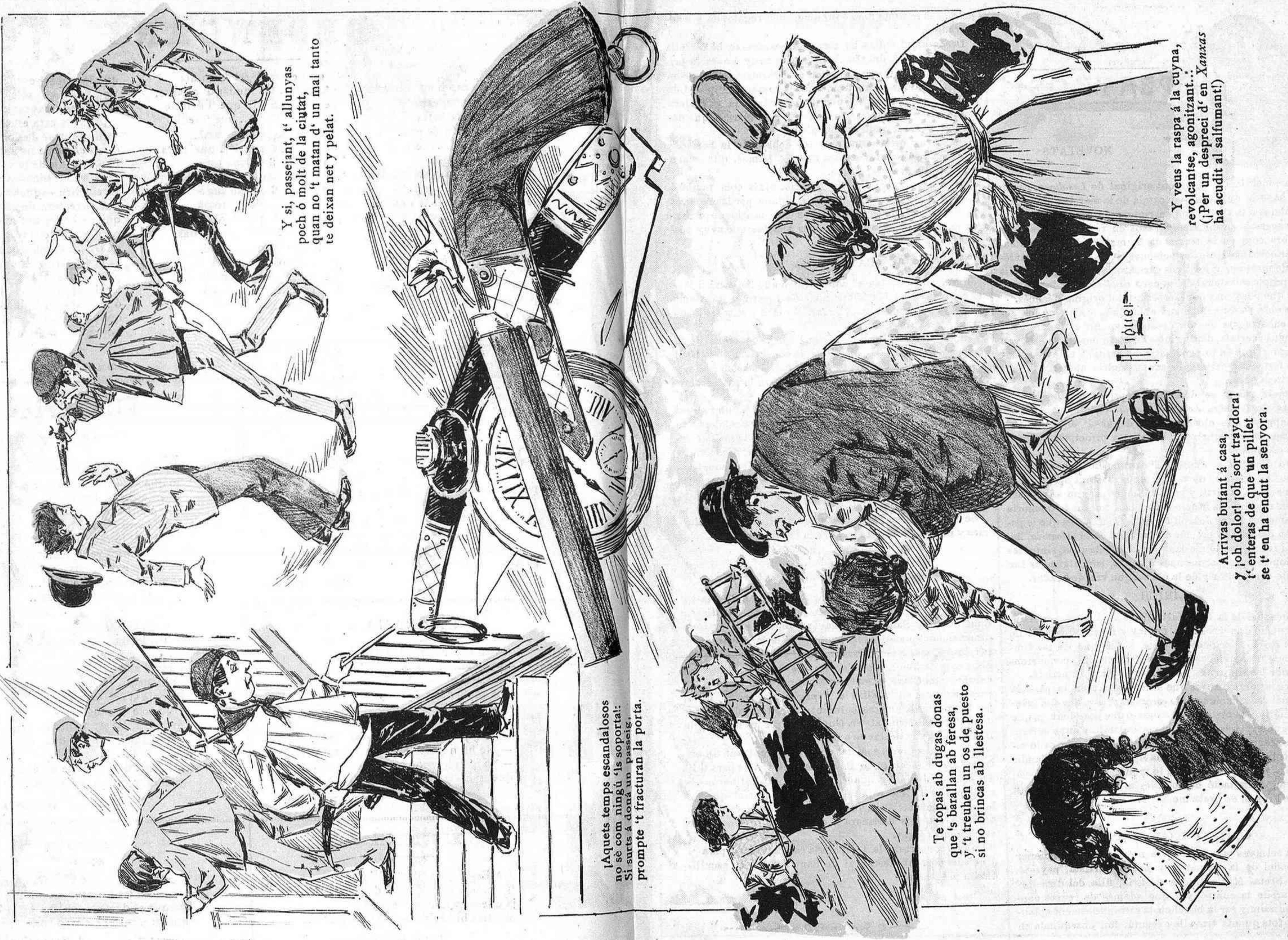
Pedreta

»»«

¿M dius per qué ab tinta negre t' esrich las cartas d' amor? Perque sé de cert, nineta, que tu, negre hi tens lo cor.

J. VALLS CLUSAS.

LA TOMASA ITEMPS TERRIBLES!

NOVETATS

Ja coneixiam l'argument original de *Las damas negras* per haverhi un arreglo en català de la mateixa obra, pero en honor à la vritat, los escriptors de Madrid han estat mes acertats en son arreglo, tant en reduhir à tres actes la obra com en la trama de la mateixa, puig las lleugeras costums d' alguns personatges, lo llenguatje carregat de mostassa y los tipos caricatureschs d' algun d' ells son propis solzament del género *vaudeville* per lo que trobém que poca cosa haurán perdut del original francés.

La obra va ser sumament aplaudida, aixis com los actors encarregats de son desempenyo qu' estigueren sumament acertats, distingintse en gran manera lo senyor Balaguer, que en lo personatje del cantant catalá—exposat à ferne una pallassada, sab sostenirlo ab verdader art en tota la obra.

Dimars passat se donà una representació de la obra mestra de Galdós, *La de San Quintín*, que al perfecte desempenyo que obtingué fou degut l' extraordinari aplauso ab que sigueren rebudas sas principals é importants escenas.

Pera dissapte s' anuncia l' estreno de la comèdia de Blasco *El Angelus*, obra que sigué bastant discutida al estrenarse en Madrid; y pera 'l dimars pròxim se prepara una extraordinaria funció dedicada à honrar la memòria del inmortal autor Joseph Feliu y Codina, en que 's posarà en escena son preciós drama *Miel de la Alcarria*, haventhi intercalat lo mestre Granados algunas sinfonías y melopeas, que, per notícias rebudas, son dignas de tan notable compositor y de la obra à que van dedicadas.

LÍRICH

Lo benefici de la Sra. Valverde se veié sumament concorregut, lo que proba las moltas simpatias que té. Lo del Sr. Rubio, verificat dissapte, sigué una de las funcions mes desanimadas que s' han donat. Si la concurrencia proba las simpatias, pocas ne deu tenir dit artista.

Entre las obras novas que s' han donat en la passada setmana, cal mencionar *Los corazones de oro*, que son principal mérit es la brillant versificació que posseheix, ja que son argument recorda las obras de trenta anys enrera. En la execució s' hi distingi d' un modo superior lo senyor Ruiz de Arana. També ha sigut sumament aplaudit lo jove actor Sr. Santiago en lo monólech *Un joven fregolizado*, en la imitació de notables actors espanyols y lo célebre Frégoli de grata memoria.

TIVOLI

CIRCO EQÜESTRE

De la setmana passada com à novetat, cal mencionar lo benefici de la simpática y notable artista, paysana nostra, Sreta. Maria Lluisa Alegria, filla del director-proprietari de la companyia, que, ademés de veures concurgudíssim y ser la beneficiada estrepitosament aplaudida en tots quants travalls executà, fou obsequiada ab

preciosos rams de flors é innumerables regalos de sos admiradors.

Desde alguns días ha tornat à reapareixe la estrella eqüestre Rosita del Oro, artista que avuy honra la primera plana de nostre periódich ab son retrato, y que com al principi de la temporada se sent sumament aplaudida y agassatjada totas las nits per resultar una verdadera notabilitat eqüestre, aixis com per la elegancia que demosta possehir quan está en pista.

Pera avuy están anunciats los debuts de la hermosa Esterina y lo reputat artista Charles Lamas, que venen precedits de gran reputació.

Nostra enhorabona al Sr. Alegria, aixis com també à son digne representant Mr. Assas Simón per las mostras de inteligença de que dona probas y los desitjos de presentar novetats ab tot y los notables artistas que avuy posseheixen.

CATALUNYA

Desde ahir está tancat aquet teatro que feu tan brillanta campanya en las temporadas de hivern y quaresma passadas y que havia menguat d' un modo extraordinari en lo passat mes de Juny.

En las últimas funcions tingué lloc l' estreno de *El fantasma de la esquina*, obra que ja coneixiam ab lo titul de *La sombra negra*, y com original de Jacksón (pare) y que ara s' ha trasformat en sarsuela baix lo patrocini de Jacksón (fill) y mestre Nieto.

L' últim benefici efectuat, sigué lo del Sr. Soler ab estreno de un diálech *Se rifa un beso*, que va adoleixe de falta de ensajos, estreno de *El arco iris de la societat artística de La marcha de Cádiz y Los cocineros*, demostrant que va à la decadencia y un monólech de Delgado, titulat *Juan Soldado*, que com obra teatral es molt poca cosa y com à poesia pera ser insertada en periódichs, resulta bastant ignorant.

Se diu que en aquet teatro se farán importants reformas y no s' obrirà hasta lo pròxim Septembre.

NOVETATS

CONCERTS D' EUTERPE

Extraordinariament concorreguts se veieren lo quart y quint concerts verificats respectivament en los días de Sant Joan y Sant Pere, havent lograt ser extraordinariamente aplaudidas las composicions del mestre Goula (pare) *Tirant l' art*, *Flors de la vall y Vesprada d' estiu*, aixis com també *Los pescadors y Los nets dels Almogávers* del inmortal Clavé, ademés de algunas celebradas pessas pera orquesta, entre elles la *Rapsodia húngara* de Liszt, per lo que desde nostras columnas felicitém al director de la llorejada societat Sr. Goula (fill) per las mostras de inteligença y activitat de que fa gala.

Sabém qu' aquesta societat coral está preparant un extraordinari concert en lo Palau de Bellas Arts pera 'l 10 del present Juliol, y quals productes se destinarán als sanatoris de la Creu roja y Diputació Provincial, que dat la importància artística que posseheix la societat y lo fi benéfich à que 's destinará 'l concert, es d' esperar se veurà concorregut.

Lo sisè concert de la temporada está anunciat pera 'l dia 25 del corrent, festivitat de Sant Jaume, ab escullidissim programa.

UN CÓMIC RETIRAT.

LA TOMASA

HORAS D' ESTIU

F. Xumetra.

Pe 'l jornaler que maneja
la barrina ó 'l picot,
las horas d' estiu son carga
que apena soportar pot.

Pero qui brenant á l' ombra
pot passarlas, sempre diu,
que las horas mes felissas
son las horas del estiu.

Bibliografía

De la important publicació *L'Aureneta* hem rebut les següents obres:

Sacrilegio, monòleg tràgic en vers, original del reputat escriptor D. Francisco Xavier Godo, estrenat ab èxit ruidós en lo teatro Romea la nit del 13 Abril últim;

Viva 'l divorci, (segona edició) comèdia en quatre actes y en prosa, arreglo del incansable autor D. Joseph María Pous, estrenada en l' any 1891 en lo teatro Romea;

Un home de sort, comèdia en tres actes y en prosa;

Riera baixa, parodia de *Terra baixa*, per Joaquim Montero, estrenada ab èxit en lo teatro Romea la nit del 17 Maig passat;

Un soci que 's pert de vista comèdia en un acte y en prosa, original (segons la cubierta) de Antón Ferrer y Codina; y

L'hostal de la Coixa, drama en tres actes y en vers, original de los escriptors D. Lluís Quer y D. Bonaventura Sanromá y Quer, estrenat ab aplauso en lo teatro Català en la nit del 23 Mars últim.

— Remerciem à la Empresa del esmentat periódich los exemplars remesos.

ESPURNAS

Ja comprehenc 'l teu deliri
per anà sempre als Encants,
¡Com tots 'ls trastos inútils
tenen 'l mateix final!...

Avuy fa un any, vida meva,
que 'ns coneixém;
d' aquí dos, per 'questa fetxa,
ja 'n fará tres.

B. NANI.

REBROTS

— Mamá. ¿'Ls soldats deuen ser nens grans, eh?
— Perqué, fill?
— Perque van á passeig ab nyinyeras y criadas.

Un home molt agut diu, à l' hora de la mort, al seu advocat y al notari que li acaban de extender el testament:

— Fássinme 'l favor de posarse un á cada banda de llit.
— ¿Per qué? — diu lo notari.
— Per tenir la ditxa de morir com Jesucrist; entre dos lladres.

J. VALLSM DELLA.

Sillóns enreixats

PROPIOS PERA

TEATROS Y SOCIETATS

P. REIG

45 — CARRER UNIVERSITAT — 45

TELÉFONO 1537

BARCELONA

— Se remeten catálechs —

Com ja sabrán nostres lectors, la Comissió d' Enxanxe del nostre Ajuntament, veyentse molt apurada pera decidirse per un ó altre dels projectes d' urbanisació de la plassa de Catalunya que li havian sigut presentats y à fi d' evitar compromisos, ja qu' entre 'ls projectes n' hi ha un del arquitecto de la Casa, va obrir una informació pública, quina informació va donar per resultat, que lo mes bò, bonich y barato, es deixar lo pas completament lliure, formant una gran plassa limitada pe 'l carrer de Fontanella, passeig de Gracia, Ronda de la Universitat y Rambla de Catalunya. Com es de suposar, en la plassa s' hi plantarán desde 'l frondós plátano à la olorosa aufabrega y s' iluminarà lo menos possible, à fi de que tinga mes semblansa à un bosch feréstech.

Al enterarse del resultat de la informació, 'ls que tingueren mes alegria, foren 'ls atracadors y las parellas amorosas.

Los primers, perque van á proporcionarlos la manera de robar *sin ser habidos*, y las segonas, que quan se tanca lo Parque no saben ahont anar á dirse cosas dolsas, perque aquet projecte de bosch, los va perfectament pera estimarse, *sin ser notados*.

Los que també brincan d' alegría, son los armers, perque lo natural es que ni un sol ciutadá que s' estimi la vida, s' atreveixi á passar la plassa de Catalunya, sense proporcionarse avants un trabuch ó una escopeta de dos canóns.

Y l' que si no está content, té motius per estarho, es l' amo del kiosco de refrescos que hi ha á la Rambla de Canaletas, perque com que l' estopa á la vora del foch s' encén, ja veurán com los vehins pacífichs qu' al travessar la plassa tinguém la desgracia de sentir las paraulas ardentas dels ena'horats ó de presenciar altres accesos, haurém d' anar corre-cuya al indicat kiosco á beure una gasseosa ó una americana.

Ja que de la plassa de Catalunya hem parlat y ja que d' algun temps á questa part no podém lliurarnos de treure 'ls drapets al sol á la prempsa *seria*, ó siga la diaria, no estará de mes que fem notar la informalitat de *La Publicidad* respecte la esmentada informació pública.

Aquet diari, va mostrarse partidari del projecte de bosch, primer, en las sevas columnas, y per boca del seyor Ravetllat després, declarantse satisfet de que la majoria dels informants sostinguessin igual criteri.

Aixó fins aquí, no tindria res de particular, perque 'ls redactors de *La Publicidad* poden ser aficionats á la cassa del singlá y podian abrigar la esperansa de donar cumpliment á las sevas aficions cinegéticas en la citada plassa; pero lo mes salat es que en la seva «nota del dia» del diumenge passat ridiculisan lo mateix projecte qu' ab tant calor y satisfacció defensaren.

Si aixó es serietat, qu' esmolí la ploma en *Droys* y qu' ho digui.

Aixó es guassa pura!

Nada: si la prempsa seria continua empenyada en fer nos riure, los setmanaris festius haurém de plegar, perque 'ns pendrà la parroquia.

Lo divendres passat va efectuarse en lo teatro Nou Retiro, l' estreno d' una sarsuela titulada *El último recurso*, original d' un tal Muzas ó Muza, qui segons va dirsens no té res que veure ab lo moro.

La obreta va resultar una xavacanada com tantas altres, sense gracia y sense interés, per quin motiu lo pùblich va propinar al autor una xiulada horrorosa, capassa de fer ressucitar á un difunt.

Aixó no tindria cap importància, perque hi ha qui ha nascut per estirar lo nyinyol y qui, per escriure comedias, pero lo que realment en té, es que l' tal Muzas ó Muza es lo director artístich del citat teatro, encarregat d' acceptar ó refusar las obras que 's presentin á la Empresa.

Y com que l' esmentat director ab son estreno ha demostrat que Deu no l' ha erudit per aquet camí, no pot concedirseli competencia pera jutjar las obras de ningú, quan aquestas no perteneixen al art de sabateria.

Zapatero á tus zapatos!

Lo Sr. Cánovas ha dit que no tindria cap inconvenient en firmar lo manifest dels liberals, perque aquet document no comprometria á res.

Creyém las paraulas de don Antón, sense necessitat de que 'ns las juri devant d' un Sant Cristo.

Ell firmaria no sols lo manifest dels liberals, sinó la bíblia y tot, si s' hi empenyava.

Lo que no 'ns firmaría fora un pagaré, si 'ls seus pronòstichs li surtian al revés, perque segons notícias está molt bé de fincas y roba blanca.

Pero, per firmar un document polítich un no s' hi ha de pensar gayre, perque l' poble qu' es bon minyó, diu sempre «amén» sense preocuparse d' exigir cap responsabilitat.

Pe 'ls polítichs que cobran del pressupost, no mes hi ha una firma que tinga conseqüències: la firma de la nómina.

Los pobres camàlichs encarregats de portar los gegants en la professió de Sant Martí de Provensals, es fama que van passar las de Cain.

Com que la professió va sortir tart de la iglesia, y la carrera era interminable, y regnava la fosca y 'ls camins eran intransitables, al arrivar á la riera del Bogatell, los camàlichs, després d' haver donat varias ensopegadas, tement una fi desastrosa pera ells y l' *Hereu* y la *Pubilla* van dir «*Prou!*» y no van emprendre novament la marxa hasta que en las *espantosas tenebras de son desconsol*, reberen un raig de llum de las hatxas que foren entregadas á alguns xicots pera iluminar aquells viaranyys deixats de la mà de Deu.

Y un camàlich exclamava
aixecant al cel las mans,
que fent molts anys que 'ls portava,
no havia fet—y ho jurava—
com aquet cop, *los gegants*.

CORRESPONDENCIA

(Tancada l' dia 25 de Juny prop-passat)

Anirán los travalls següents: *Drapets al sol*, del T. del N.; *Grà de sorra*, de C. de A.; *Quento*, de N. de T.; *Epigrama*, de E. A.; *Rondalla, Amorosa, Nocturn*, y *Pintura del sige XVIII*, de J. R.; *Platonisme y Capricho*, de J. P.; *Pedreta*, de J. V.; *Fullas*, de A.; y un trenca-closcas de cada hu dels col·laboradors: P. K. Tus, Rafel Salabert, R. Campins, y Rafel Homedes.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

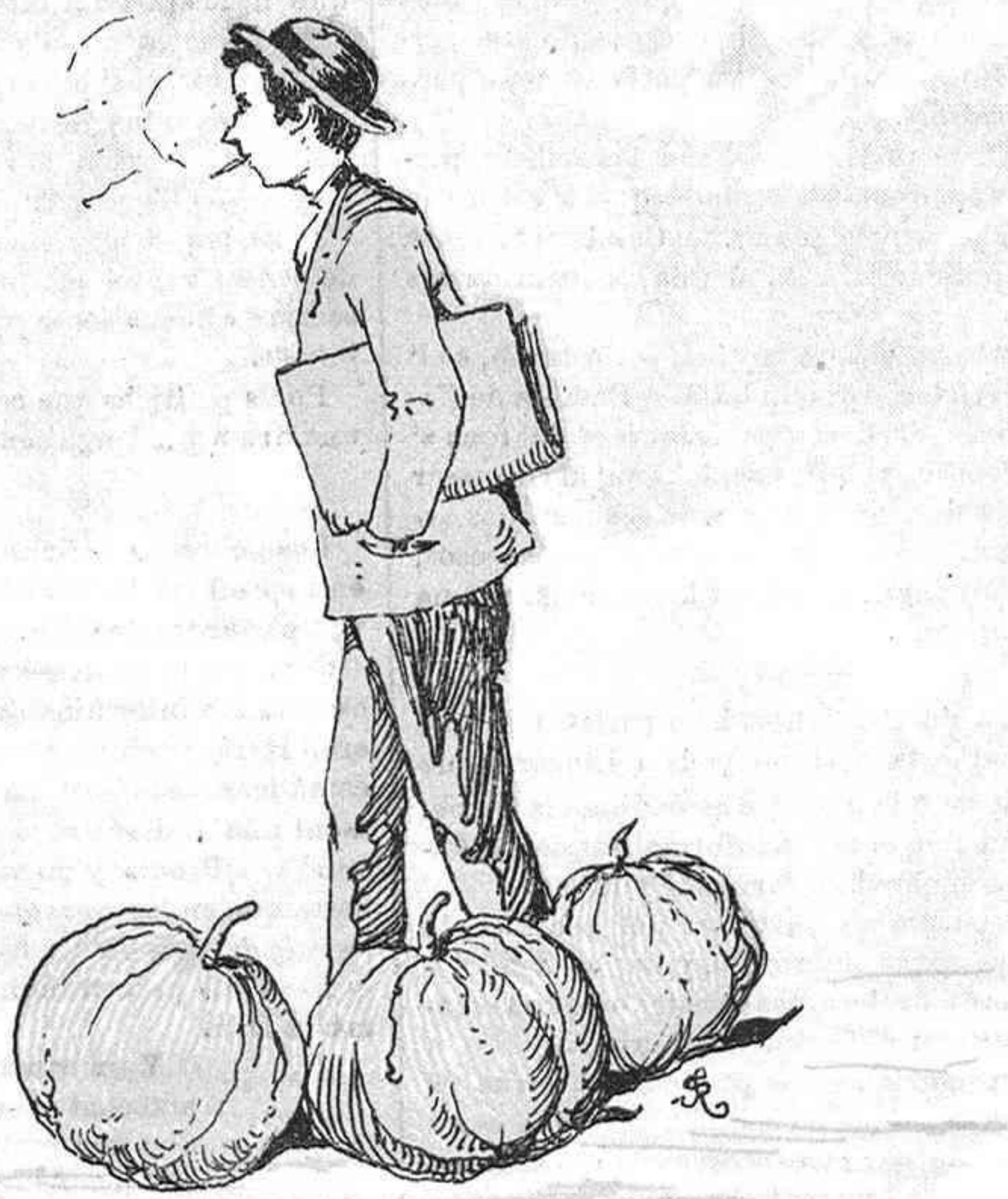
Espanya y Portugal, trimestre..	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrà dirigir-se á l' Administració y Redacció del periódich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LITOGRÀFIA BARCELONESA
de Ramón Estany
6, Sant Ramón, 6.—BARCELONA

LA TOMASA
COMESTIBLES

Estudiant afortunat
que darrera una Agustina
ha sortit carbassejal;

per quin motiu li ha donat
lo seu pare una *tunyina*
y sa mare, un *estufat*.

SECCIO DE TRENCA.-CLOSCAS

XARADA

«Mira tú qu' es un bon hu
que la *dos* sigui una lletra
y la *tres* sigui una nota,
y que juntas *dos* y *tersa*
formin una roba fina
que 't sol tocar molt l' esquena.»

M' explicava això una noya
molt *hu-cinch* y bufoneta,
que tenia lo cabell
de pur *quatre* y grossa trena,
ab dos rosas que portava
en las sevas dos galtetas,
tan rojetas com la gorra
del tot d' esta xaradeta.

FABRICANT DE COTILLAS.
TRENCA-CAPS

Las lectoras de LA TOMASA

Formar ab las anteriors lletras, de-
gudament combinadas, lo següent:
una xifra romana, una planta esti-
mada, part de la persona y tres pobles
de Catalunya.

JOAN ROCAVERT.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 — Poble català.
- 8 6 1 6 7 6 2 — Carrer Barcelona.
- 4 6 7 7 2 5 — Joch.
- 3 2 5 6 2 — Nom de dona.
- 8 6 7 8 — Poble català.
- 8 6 8 — Número.
- 7 2 — Nota musical.
- 4 — Consonant.
- 3 6 — Nota musical.
- 2 7 2 — Part d' auçell.
- 8 2 7 2 — A las casas n' hi ha.
- 1 7 2 5 2 — Nom de dona.
- 1 2 4 2 7 7 — Animal.
- 1 2 5 2 8 8 2 — Carrer de Barcelona.
- 1 2 8 6 3 6 5 2 — Nom de dona.

J. SALTA C.

TARJETA

Rosa Salleras de Jirapitaforas

REY

Formar ab las lletras anteriors, de-
gudament combinadas, lo titul d' un
drama català y 'l pseudònim del seu
autor.

JOSEPH M. JORDI.

GEROGLÍFICH

I	I
O	
I	X I
I	D I
ne	ne
ne	ne

R. CAMPINS.

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO 460

Xaradas-llampech. — 1: Hostal-rich.—
2: Castell-vell.—3: All-o.—4: Mars-à.
—5: Ca-pa-fonts.
Xarada.—Ca-na-ri.
Tarjeta —Los cantis de Vilafranca.
Quinqué numérich.—Florenceia.
Geroglífich.—Per sostres las casas.
Geroglífich comprimit.—Solter.